

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

[..]

Lēmums

Rīgā, 16.06.2023.
Uz [..]

Nr. [..]

*Par Datu valsts inspekcijas 2023. gada 25. maija
faktiskās rīcības apstrīdēšanu*

[1.] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) 2023. gada 5. jūnijā reģistrēts [..] (turpmāk – Iesniedzējs) 2023. gada 2. jūnija iesniegums (reģ. ar Nr. [..]; turpmāk – Apstrīdēšanas iesniegums) par [..] (turpmāk – amatpersona) 2023. gada 25. maija vēstuli Nr. [..] (turpmāk – 2023. gada 25. maija atbildes vēstule). Ar apstrīdēšanas iesniegumu Iesniedzējs apstrīd amatpersonas ar 2023. gada 25. maija atbildes vēstuli veikto faktisko rīcību un lūdz Inspekcija direktori to mainīt, uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu par Bulduru dārzkopības vidusskolas (turpmāk – Vidusskola) Iesniedzēja ieskatā prettiesisko rīcību, apstrādājot Iesniedzēja personas datus neatbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2016/679 par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula; turpmāk – Regula) un Fizisko personu datu apstrādes likuma prasībām, un piemērot Vidusskolai sodu par pieļauto pārkāpumu.

Iesniedzējs Apstrīdēšanas iesniegumā norāda, ka Iesniedzēja skatījumā Vidusskola bez Iesniedzēja piekrišanas ir izpaudusi Iesniedzēja personas datus (tālruņa numuru, elektroniskā pasta adresi, dzīvesvietas adresi) SIA “Creditreform Latvija”. Sniegta informācija par strīdu, kas pastāv starp Iesniedzēju un Vidusskolu par Iesniedzējam neizmaksātu darba algu atbilstoši Darba likuma 128. panta pirmajai daļai. Tāpat sniegta informācija, ka SIA “Creditreform Latvija” aizskar Iesniedzēja privāto telpu, zvanot un sūtot ziņas saistībā ar pret Iesniedzēju ierosināto parāda atgūšanas lietu, un tādējādi attiecībā pret Iesniedzēju SIA “Creditreform Latvija” pārkāpj Latvijas Republikas Satversmes 96. pantā noteiktās tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību. Vienlaikus apstrīdēšanas iesniegumā pēc būtības nav ietverta argumentācija un pievienoti pierādījumi, kas varētu liecināt par amatpersonas faktiskās rīcības nepareizību.

[2.] Izvērtējot Iesniedzēja Apstrīdēšanas iesniegumā minēto un Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, Inspekcija

konstatē:

[2.1.] Inspekcijā 2023. gada 24. maijā reģistrēta Iesniedzēja 2023. gada 23. maija sūdzība par

personas datu apstrādi (reģ. ar Nr. [..]; turpmāk – Sūdzība). Sūdzība satur informāciju, ka starp Iesniedzēju un Vidusskolu pastāv strīds par savstarpējiem norēķiniem, izbeidzot darba tiesiskās attiecības. Saistībā ar šo strīdu Vidusskola ir nodevusi Iesniedzēja personas datus SIA “Creditreform Latvija”, savukārt SIA “Creditreform Latvija” ir atsūtījusi Iesniedzējam paziņojumu par parādu, kā arī sazinājusies ar Iesniedzēju sūtot īsziņas un ar telefona zvaniem saistībā ar ierosināto parāda atgūšanas lietu. Sūdzība satur lūgumu sodīt Vidusskolu par Iesniedzēja personas datu (tālruņa numurs, elektroniskā pasta adrese, dzīvesvietas adrese) nepamatotu nodošanu SIA “Creditreform Latvija”.

[2.2.] Inspekcijas amatpersona, izvērtējot Sūdzību ar pielikumā pievienotajiem dokumentiem, 2023. gada 25. maija atbildes vēstulē norādīja, ka Sūdzība ir izskatīta saskaņā ar Regulas 77. panta 2. punktu, noradot, ka:

[2.2.1.] Inspekcijas kontrolei pakļautā datu apstrāde aprobežojas tieši ar pašu personas datu izmantošanu kā tādu, bet ne ar kontekstu, kādā tie tiek izmantoti. Līdz ar to, Inspekcijas kompetencē neietilpst tādu jautājumu izskatīšana, kas saistīti ar Iesniedzēja iespējamo parādsaistību rašanos, parādsaistību pamatotību. Amatpersona konstatēja, ka Sūdzībā izteiktie iebildumi izriet nevis no Iesniedzēja personas datu apstrādes kā tādas, bet no parādsaistību attiecībā pret Vidusskolu rašanās apstākļiem, proti, starp Iesniedzēju pastāv civiltiesiska rakstura strīds, kura izskatīšana neietilpst Inspekcijas kompetencē;

[2.2.2.] attiecībā uz Iesniedzēja personas datu apstrādi Sūdzībā minētajā gadījumā, paskaidrots, ka Regulas 4. panta 7. un 8. punkts nosaka, ka par personas datu apstrādes atbilstību Regulai ir atbildīgs pārzinis – juridiska persona, kas nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus, savukārt apstrādātājs ir juridiska persona, kura pārziņa vārdā apstrādā personas datus. Amatpersona, izvērtējot Sūdzībā minēto kopsakarā ar Sūdzībai pievienotajā SIA “Creditreform Latvija” 2022. gada 31. marta inkasso Nr. [..] “Paziņojums par parādu” esošo informāciju, konstatēja, ka pārzinis Iesniedzēja personas datu apstrādei ir Vidusskola, savukārt apstrādātājs ir SIA “Creditreform Latvija”;

[2.2.3.] Iesniedzējam ir Regulas 15.-22. pantā noteiktās datu subjekta tiesības, proti, Iesniedzējam ir tiesības pieprasīt¹ Regulas 15. pantā noteikto informāciju, kas saistīta ar Sūdzībā minēto Iesniedzēja personas datu apstrādi. Savukārt pārzinim saskaņā ar Regulas 12. panta 3. - 4. punktu ir pienākums mēneša laikā no datu subjekta pieprasījuma saņemšanas dienas rakstveidā informēt datu subjektu par darbību, kas pēc pieprasījuma veikta saskaņā ar Regulas 15.–22. pantu. Gadījumā, ja pārzinis Regulas 15. - 22. pantā noteiktās datu subjekta tiesības neievēro (piemēram, pārzinis nesniedz informāciju uz Iesniedzēja pieprasījumu vai nepamatotas apstrādes gadījumā), Iesniedzējam saskaņā ar Regulas 77. pantu ir tiesības šo pārziņa rīcību pārsūdzēt Inspekcijai, sūdzībai pievienojot dokumentus, kas apliecina prettiesiski veikto personas datu apstrādi un, ka Iesniedzējs ir izmantojis Regulā minētās tiesības un ka pārzinis neievēro tās, proti, Iesniedzēja pieprasījuma pārzinim un pārziņa Iesniedzējam sniegtās atbildes kopijas. Šādā gadījumā Inspekcijai saskaņā ar Regulas 57. panta 1. punkta “f” apakšpunktu ir pienākums izskatīt sūdzību un īstenot Regulas 58. panta minētās pilnvaras.

Sūdzība un tās pielikumi nesatur informāciju par to, vai, kad un kādā veidā Iesniedzējs ir vērsies pie Vidusskolas. Bez tam Sūdzībai pievienotā pieprasījuma Vidusskolai parakstīšanas datums sakrīt ar Sūdzības datumu, līdz ar to, Inspekcijas rīcībā šobrīd nav informācijas par to, ka Iesniedzējs būtu izmantojis savas datu subjekta piekļuves tiesības, savukārt pārzinis nav nodrošinājis Iesniedzējam piekļuvi informācijai vai veicis prettiesisku Iesniedzēja personas datu apstrādi, kas būtu pamatu Inspekcijai vērst uzraudzības darbības pret Vidusskolu;

¹ vērsties pie pārziņa ar datu subjekta informācijas pieprasījumu, izmantojot pārziņa noteiktos saziņas veidus un kanālus (piemēram, izmantojot pasta pakalpojumus, elektroniskos sakarus vai pierakstoties pārziņu sistēmā), bet, ja tādi nav, pieprasījumu noformējot atbilstoši Dokumentu juridiskā spēka likuma¹ prasībām un nosūtot uz pārziņa juridisko adresi vai eAdresi, ja tāda ir.

[2.2.4] vienlaikus sniegts skaidrojums par Regulas 5. pantā minētajiem personas datu apstrādes principiem un Regulas 6. pantā minēto tiesisko pamatu piemērošanu parādsaistību gadījumā, norādot, ka Vidusskola kā kreditors ir tiesīgs nodot Iesniedzēja kā parādnieka personas datus trešajai personai, un šāda personas datu apstrāde (nodošana) ir atbilstoša Regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunktam un Civillikuma 2289. pantam.

[2.3.] Inspekcijā 2023. gada 5. jūnijā reģistrēts Apstrīdēšanas iesniegums, ar kuru Iesniedzējs apstrīd amatpersonas 2023. gada 25. maija faktisko rīcību.

[3.] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

[3.1.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 89. panta pirmo daļu iestādes faktiskā rīcība ir iestādes rīcība publisko tiesību jomā, kas neizpaužas tiesību akta veidā un kas ir vērsta uz faktisko seku radīšanu, ja privātpersonai uz šo rīcību ir tiesības vai šīs rīcības rezultātā ir radies vai var rasties personas subjektīvo tiesību vai tiesisko interešu aizskārums. Par faktisko rīcību atzīstamas arī iestādes darbības, kas neatkarīgi no iestādes nodoma rada tādas faktiskās sekas, kuru rezultātā privātpersonai ir radies vai var rasties būtisks tiesību aizskārums. Savukārt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 91. panta ceturto daļu privātpersona iestādes faktisko rīcību var apstrīdēt un pārsūdzēt tāpat kā administratīvo aktu. Ievērojot minēto, Inspekcijas amatpersonas 2023. gada 25. maija atbildes vēstule ir uzskatāma par iestādes faktisko rīcību, kas apstrīdama tāpat kā administratīvais akts.

[3.2.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79. panta pirmo daļu administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveida izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, - viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā minēto un šā lēmuma 2.2. un 2.3. apakšpunktā konstatēto, Inspekcija secina, ka Apstrīdēšanas iesniegums ir iesniegta termiņā, līdz ar to tās izskatīšana ir pieļaujama.

[3.3.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81. panta pirmo daļu augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Administratīvā procesa likuma 81. panta piektajā daļā ir noteikts, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. Administratīvā procesa likuma 76. panta trešajā daļā ir noteikts, ka administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums. Līdz ar to, Inspekcijas direktore kā augstāka amatpersona, atkārtoti izskata lietu pēc būtības, vērtē un pārbauda, vai amatpersona ir ar pienācīgu rūpību izvērtējusi Sūdzību.

[3.4.] Inspekcijas direktore, izvērtējot Sūdzību, secina, ka Iesniedzējam atbilde par Sūdzības izskatīšanu ir sniegta 2023. gada 25. maijā. 2023. gada 25. maija atbildes vēstule ir sniegta saskaņā ar Datu regulas 77. panta 2. punktu un tās sniegšanā ir ievērots Datu regulas 78. panta 2. punktā noteiktais trīs mēnešu termiņš, proti, uz 2023. gada 24. maijā Inspekcijā reģistrēto Sūdzību atbilde sniegta 2023. gada 25. maijā.

[3.5.] Sūdzībā nav ietverti Iesniedzēja argumenti un pievienoti dokumenti, kas varētu liecināt par to, ka amatpersonas veiktā faktiskā rīcība ir kļūdaina, līdz ar to Inspekcijas direktore, veicot lietā esošo faktu un dokumentu izvērtēšanu pēc būtības, atzīst, ka amatpersona ir pareizi identificējusi Sūdzībā ietverto sūdzības būtību un izvērtējusi iesniegtos pierādījumus, kā arī pareizi piemērojusi tiesību normas. Ņemot vērā minēto Inspekcijas direktore pievienojas amatpersonas 2023. gada 25. maija atbildes vēstulē ietvertajam pamatojumam.

[3.6.] Attiecībā uz Iesniedzēja argumentu, ka Vidusskola bez Iesniedzēja piekrišanas ir izpildusi Iesniedzēja personas datus (tālruna numuru, elektroniskā pasta adresi, dzīvesvietas adresi) SIA “Creditreform Latvija”, Inspekcijas direktore papildus paskaidro, ka saskaņā ar Regulas 6. panta

1. punktu Iesniedzēja piekrišana savu personas datu apstrādei ir tikai viens no sešiem iespējamiem tiesiskajiem pamatiem personas datu tiesiskai apstrādei. Sūdzībā minētajā gadījumā Vidusskola kā kreditors ir tiesīgs nodot Iesniedzēja kā parādnieka personas datus trešajai personai SIA “Creditreform Latvija”, un šāda personas datu apstrāde (nodošana) atbilst Regulas 6. panta 1. punkta “f” apakšpunktā norādītajam tiesiskajam pamatam. Proti, minētais arguments neliecina par to, ka Vidusskola būtu veikusi Iesniedzēja personas datu apstrādi bez atbilstoša tiesiskā pamata.

[3.7.] Attiecībā uz Iesniedzēja norādi, ka starp Iesniedzēju un Vidusskolu pastāv civiltiesisks strīds par Iesniedzējam neizmaksātu darba algu atbilstoši Darba likuma 128. panta pirmajai daļai, un tā aprakstu. Un to, ka SIA “Creditreform Latvija” aizskar Iesniedzēja privāto telpu, zvanot un sūtot ziņas saistībā ar pret Iesniedzēju ierosināto parāda atgūšanas lietu, un tādējādi attiecībā pret Iesniedzēju SIA “Creditreform Latvija” pārkāpj Latvijas Republikas Satversmes 96. pantā noteiktās tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību, Inspekcijas direktore papildus 2023. gada 25. maija atbildes vēstules 1. punktā norādītajam paskaidro, ka saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta pirmo daļu valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām. Tā darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros. Vienlaikus Inspekcijas kompetenci, uzdevumus un pilnvaras nosaka Regulas 55. 57. un 58. pants un Fizisko personu datu apstrādes likuma 4. un 5. pants. Proti, Inspekcijas kontrolei pakļautā datu apstrāde aprobežojas tieši ar pašu personas datu izmantošanu kā tādu, bet ne ar kontekstu, kādā tie tiek izmantoti. Attiecīgi Inspekcija kā Regulas uzraudzības iestāde nevar pārsniegt savas kompetences robežas un izskatīt pēc būtības strīdu starp Vidusskolu un Iesniedzēju par Iesniedzējam neizmaksātu darba algu vai iespējamo parādsaistību starp iesniedzēju un Vidusskolu esību. Ņemot vērā minēto Iesniedzēja norādītajiem argumentiem nav juridiskas nozīmes, izskatot konkrēto amatpersonas veiktās faktiskās rīcības apstrīdējumu pēc būtības.

[3.8.] Attiecībā uz Apstrīdēšanas iesniegumā norādīto argumentāciju par Iesniedzēja tiesībām lūgt Inspekcijai konkrētu rīcību, iesniedzot Inspekcijā sūdzību par Vidusskolas iespējamu prettiesisku personas datu apstrādi, Inspekcijas direktore norāda sekojošo.

Saskaņā ar Regulas 77. panta 1. punktu datu subjektam ir tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādē, ja datu subjekts uzskata, ka viņa datu apstrāde pārkāpj Regulu. Savukārt uzraudzības iestādei saskaņā ar Regulas 77. panta 2. punktu un Regulas 78. panta 2. punktu ir pienākums trīs mēnešu laikā no datu subjekta sūdzības saņemšanas dienas informēt sūdzības iesniedzēju par sūdzības izskatīšanas virzību un iznākumu. Vienlaikus Regulas 57. panta 1. punkta “f” apakšpunktā noteikts, ka uzraudzības iestādes viens no uzdevumiem ir izskatīt datu subjekta sūdzības, atbilstošā apjomā izmeklēt jautājumu un saprātīgā termiņā informēt sūdzības iesniedzēju par lietas virzību un izmeklēšanas rezultātiem. Proti, no minētā regulējuma izriet Iesniedzēja subjektīvās tiesības iesniegt attiecīgu sūdzību Inspekcijā un saņemt informāciju, lai pārliecinātos, ka iesniegtā sūdzība ir tikusi izskatīta ar pienācīgu rūpību un ir sniegts novērtējums par sūdzībā norādīto personas datu apstrādes gadījumu. Vienlaikus minētais regulējums neparedz, ka datu subjektam līdz ar sūdzības iesniegšanu rodas tiesības prasīt konkrētu rezultātu, piemēram, lūgt uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu pret pārzini, kā arī lūgt pārziņa sodīšanu. Savukārt Inspekcijai ir pienākums trīs mēnešu laikā no datu subjekta sūdzības saņemšanas dienas ar pienācīgu rūpību izvērtēt sūdzībā norādīto personas datu apstrādes gadījumu un sniegt tam atbildi, norādot informāciju par sūdzības izskatīšanas virzību vai rezultātu.

Augstākās tiesas Senāts (turpmāk – Senāts) norādījis, ka ikviena datu subjekta tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādē aprobežojas ar no Regulas 77. panta izrietošajām tiesībām vērsties attiecīgajā iestādē, ja datu subjekts uzskata, ka viņa dati netiek apstrādāti atbilstoši Regulai. Datu subjektam nav piešķirtas subjektīvās tiesības prasīt izskatīt Regulas iespējamo pārkāpumu tādos gadījumos, kad Inspekcijai ir izvēles tiesības pašai izlemt par pārbaudes uzsākšanu. Turklāt tiesa nevar uzlikt pienākumu Inspekcijai veikt konkrētu izmeklēšanu par Regulas piemērošanu kā tādu – šā jautājuma izlemšana ir vienīgi Inspekcijas kompetencē (sk. Senāta 2021. gada 7. septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. [..] (A420214520) 4. punktu).

Vienlaikus Fizisko personu datu apstrādes likuma 5. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā ir noteiktas Inspekcijas tiesības veikt datu apstrādes pārbaudi, lai noteiktu datu apstrādes atbilstību normatīvo aktu prasībām, un veikt administratīvā pārkāpuma procesu.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore norāda, ka Iesniedzējam nav subjektīvo tiesību lūgt Inspekcijai noteiktu darbību veikšanu, tostarp administratīvā pārkāpuma procesa ierosināšanu pret Vidusskolu un Vidusskolas sodīšanu, ievērojot, ka pārbaudes veikšana un administratīvā pārkāpuma procesa veikšana nav Inspekcijas imperatīvs pienākums, bet ir Inspekcijai piešķirtas tiesības, par ko Inspekcija izlemj pēc attiecīgajā sūdzībā norādīto faktu izvērtējuma.

Nemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 76. panta trešo daļu, 79. panta pirmo daļu, 81. pantu, 89. panta pirmo daļu, 91. panta ceturto daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta pirmo daļu, Regulas 6. panta 1. punktu, 55. pantu, 57. panta 1. punkta "f" apakšpunktu, 58. pantu, 77. pantu, 78. panta 2. punktu, kā arī Fizisko personu datu apstrādes likuma 4. un 5. pantu, Inspekcija

nolemj:

- atzīt Datu valsts inspekcijas amatpersonas faktisko rīcību – 2023. gada 25. maija vēstuli Nr. [..] – par tiesisku;
- noraidīt Iesniedzēja 2023. gada 2. jūnija sūdzību kā nepamatotu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta otrajā daļā noteikts, ka dokuments, kas sūtīts pa elektronisko pastu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2022. gada 18. maija lēmumu Nr. 32 "Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām" var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc Iesniedzēja adreses (deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas.

Direktore

J.Macuka

[..]